

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2024-03-09

Arbetsblad

av Silja Levander

Sanalista

Feikkiä, valetta ja väärää tietoa

disinformaatio

desinformation

valeuutiset

falska nyheter, fake news

asiantuntija

expert

törmätä

stöta på

valheellinen

lögnaktig, falsk

some

sociala medier

harhaanjohtava

vilseledande

naamioida

maskera

mielipide

åsikt

vastaanottaja

mottagare

langeta

falla, ta miste

edistää

främja

somevaikuttaja

sociala medier -influencer

epäilyttää

väcka misstanke

hyöty

nytta, vinning

lähde

skvaller

juoru

källa

ilmiantaa

rapportera

epäilyttävä

misstänkt

Tarkista tekijä, tarkoitusperä ja todisteet

tekijä

upphovsman

tarkoitusperä

syfte

todiste

bevis

ilmiö

fenomen

alusta

plattform

väylä

kanal

valpas, valppaana

alert

ote

grepp

lipsua

tappa fästet

varuillaan

på sin vakt

viestiä

kommunicera

Kysymykset

Feikkiä, valetta ja väärää tietoa

1. Missä ohjelman mukaan voi olla disinformaatiota?

- a. lehdissä
- b. koulussa
- c. sosiaalisessa mediassa

2. Mitä disinformaatiolla halutaan tehdä?

- a. vaikuttaa ihmisten mielipiteisiin
- b. tuoda julkisuutta tietyille henkilöille
- c. aiheuttaa ongelmia poliitikoille

3. Miksi ihmiset Tigosen mukaan uskovat valeutisiin?

4. Mikä syy somevaikuttajilla on valeutisten jakamiseen?

- a. maine
- b. raha
- c. politiikka

5. Miten influencerseri voi tienata tuotteiden esittelyllä?

- a. niitä ostetaan heiltä suoraan
- b. heillä voi olla maksavia sponsoreja
- c. eivät mitenkään

6. Mitä Tigonon sanoo valeuutisten tunnistamisesta?
- a. hän kysyy välillä asiasta muilta
 - b. hän tarkistaa asiat luotettavista sanomalehdistä
 - c. hän googlaa

7. Miten some-palvelut yrittävät torjua valeuutisia ja disinformaatiota?

★ Luo mahdollisimman uskottava valeuutinen!

Tarkista tekijä, tarkoitusperä ja todisteet

1. Mitä Nevala kertoo disinformaation määrästä ja siihen liittyvistä syistä?

2. Mitä näistä disinformaation levittämisen syistä EI mainita?

- a. raha
- b. politiikka
- c. sota

3. Täydennä virke:

Jos jättää asioita tahallaan kertomatta, se voi olla...

- a. valeutinen.
- b. disinformaatiota.

4. Mikä usein yhdistetään disinformaatioon?

- a. vahvan kuuloinen faktapohja
- b. julkisuuden henkilöt
- c. voimakkaat tunteet

5. Mitkä ovat Nevalan “kolme T:tä”?

- a. totuus, tehtävä, tarkoitus
- b. tekijä, tarkoitusperä, todisteet
- c. todisteet, tekijä, tarkkuus

★ Pohdi, minkälaisiin valeutisiin ja disinformaatioon sinä tai tuttuasi olette törmänneet.

Missä se tapahtui? Mikä uskot olleen disinformaation syy?

Vastaukset

Feikkiä, valetta ja väärää tietoa

1. C
2. A
3. *Väärää tietoa ei ole helppoa tunnistaa ja siksi monet saattavat uskoa valeutisiin.*
4. B
5. B
6. A
7. *Kehottamalla käyttäjiä ilmiantamaan valheellista sisältöä.*

Tarkista tekijä, tarkoitusperä ja todisteet

1. *Disinformaation määrä on kasvanut, koska sisällön ja tiedon määrä on sosiaalisen median myötä kasvanut. Somen kautta myös disinformaatio leviää hyvin helposti.*
2. A
3. B
4. C
5. B